

De maandelijks vergaderingen van de CVEN vanaf de zomervakantie tot en met april 1990 zijn in hoofdzaak gewijd aan het formuleren van het concept-examenprogramma voor de vijf onderscheiden vakonderdelen: mondelinge vaardigheden (spreken/luisteren), leesvaardigheid, schrijfvaardigheid, taalbeschouwing en letterkunde. De commissie is voor de meeste onderdelen al een eind gevorderd met haar werk. Het opstellen van een verantwoord en acceptabel eindexamenprogramma voor schrijfvaardigheid vormt voor de commissie evenwel nog een groot probleem.

Tot het moment van deze verslaggeving (april) heeft de CVEN nog niet kunnen beschikken over de eindrapportage van het door de SCO verrichte behoeftenonderzoek. Hoewel er tussentijds verslag is gedaan van de bevindingen en deze gegevens ook betrokken zijn in het tot nu toe geformuleerd concept-programma, zal dat pas afdoende kunnen geschieden als het eindrapport beschikbaar is. Daarnaast zijn er nog twee belangrijke aandachtspunten, waaraan de commissie nog niet is toegekomen: informatica en het vak Nederlands (het project Print), en de allochtonenproblematiek. De CVEN streeft ernaar nog voor de zomervakantie genoemde punten in haar werkzaamheden te betrekken.

Verdere werkzaamheden

De CVEN heeft het voornemen haar concipiërende werkzaamheden in de zomer af te ronden. Eind augustus zal zij haar derde voortgangsverslag opstellen. Dit zal met name bestaan uit het concept-advies (voor de verschillende vakonderdelen) en de daarbij behorende toelichting. Dit advies zal worden voorgelegd aan deskundigen en betrokken organisaties voor commentaar.

Alvorens de CVEN haar advies bij de staatssecretaris van O & W zal indienen, wil zij docenten Nederlands van de bovenbouw VWO en HAVO over het door haar geformuleerde concept-advies raadplegen om hun commentaar te betrekken in het definitieve advies voor het eindexamenprogramma. Daartoe wil de CVEN in het najaar twee of drie bijeenkomsten beleggen verspreid in het land. Over de vormgeving, de plaatsen en de tijdstippen van deze raadplegingen ontvangen de scholen nog bericht.

Meertaligheid in de basisvorming

In de serie 'Basisvorming' zijn drie algemene deeltjes verschenen waarvan er een gaat over meertaligheid. De auteurs, Korrie van Helvert en Sjaak Kroon, willen via deze publikatie alle (dus ook niet-vak-) docenten informeren over specifieke aspecten van het onderwijs aan groepen met meertalige leerlingen omdat in de beleidsstukken over de basisvorming de aanwezigheid van deze groep en de consequenties daarvan voor het onderwijs tot nu toe te weinig aandacht kreeg.

Het eerste hoofdstukje geeft achtergrondinformatie rondom onze multi-etnische, meertalige samenleving.

In hoofdstuk twee volgt een analyse van het WRR-rapport *Basisvorming in het onderwijs*. De auteurs constateren lacunes op het gebied van taal en taalverschil, intercultureel onderwijs, Nederlands als tweede taal en de eigen talen van etnische groepen.

Hoofdstuk drie bevat een kritische beschrijving van de eindtermen Nederlands en een pleidooi voor geïntegreerd onderwijs. De auteurs achten specifieke aandacht voor Nederlands als tweede taal in de 'vrije ruimte' niet aanbevelenswaard. Ook voor meertalige leerlingen moeten de eindtermen binnen de voor het vak Nederlands beschikbare uren haalbaar zijn. Een alternatief is verruiming van de studieduur. In de paragraaf 'Nederlands in alle vakken' komt de (vak)taalproblematiek rond het leren in een tweede taal aan de orde.

Het vierde hoofdstuk belicht de positie van de moedertalen van meertalige leerlingen. Voor een evenwichtige tweetaligheid is ondersteuning bij de moedertaalverwerving door meertalige leerlingen gedurende hun hele schoolloopbaan noodzakelijk, stellen de auteurs. Daarnaast zouden etnische groepstalen ook aan niet-moedertaalsprekers in de vrije ruimte aangeboden moeten worden als vreemde taal.

Het boekje sluit af met een bespreking van

theorie en praktijk van intercultureel taalonderwijs.

In de epiloog wijzen de auteurs op het belang van een taalbeleid op school en de ontwikkeling van een landelijke taalpolitiek op basis van een positieve waardering van meertaligheid.

K. van Helvert & S. Kroon, *Basisvorming meertaligheid*. Leiden, Martinus Nijhoff, 1989. 98 blz. f20.

ADRESSEN AUTEURS

Peter Dellensen
Woonschip 'Voorwaarts'
Nigtevechtseweg t/o 35
3633 xv Vreeland

Rob Godfried
Pieter Aertszstraat 108³
1074 vt Amsterdam

Anne Nederkoorn
Jacob van Lennepkade 384²
1053 nm Amsterdam

Wil van der Veur
Grietjeshof 59
6721 vh Bennekom

Diederick Verwer
Dintelstraat 1c
1078 vn Amsterdam